

Azərbaycan Respublikası İqtisadi İslahatların
Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzi

İXRAC İCMALI

Oktyabr 2021

<http://ereforms.gov.az>
info@ereforms.org

“

“Yaşıl iqtisadiyyat” və “yaşıl enerji” konsepsiyası prioritet təşkil edir. Bu, bütün ölkəyə və xüsusən də azad olunmuş ərazilərə aiddir. İşğaldan azad olunmuş bütün ərazilər “yaşıl enerji zonası”nı təşkil edəcək. Eyni zamanda, “Ağıllı şəhər”, hətta “Ağıllı kənd” adlanan müasir texnologiyalar tətbiq olunacaq. Bunun üçün artıq müasir nəqliyyat, enerji, sosial-iqtisadi infrastruktur yaradılır. Bu gün Azərbaycan yeni texnologiyaların tətbiqi ilə müasirliklə tarixiliyi uzlaşdırır. Bu, həmçinin Azərbaycanın yenidənqurmaya, müasirləşməyə və texnoloji tərəqqiyə ehtiyac olan digər bölgələrimiz üçün də yaxşı nümunədir.

Prezident İlham Əliyevin və birinci xanım
Mehriban Əliyevanın Qubadlı rayonuna səfəri zamanı
ictimaiyyət nümayəndələri ilə görüşü zamanı
25.10.2021

MÜNDƏRİCAT

Qeyri-neft sektoru üzrə ixraca dair məlumat	səh. 3
Qeyri-neft sektoru üzrə əsas ixracatçı subyektlərin reytinqi	səh. 15
“Azərkosmos”a aid xidmət ixracı haqqında məlumat	səh. 18
Qeyri-rezidentlər tərəfindən aparılan bank əməliyyatları haqqında məlumat	səh. 20
Azexport.az portalına daxil olan sifarişlər haqqında məlumat	səh. 22
“Bir Pəncərə” İxraca Dəstək Mərkəzindən qeyri-neft ixracı haqqında məlumat	səh. 25

1

QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ İXRACA DAİR MƏLUMAT

2021-ci ilin
yanvar-sentyabr ayları ərzində
14,6 milyard ABŞ dolları dəyərində mal
ixrac olunmuşdur

2021-ci ilin
yanvar-sentyabr aylarında
qeyri-neft sektorу üzrə ixrac
1,8 milyard ABŞ dolları təşkil etmişdir

2021-ci ilin 9 ayı ərzində Azərbaycanın ixracı **14,6 milyard ABŞ dolları** olub. Qeyri-neft sektorу üzrə **1,8 milyard ABŞ dolları** dəyərində ixrac reallaşdırılıb. Qeyri-neft sektorу üzrə ixrac 2020-ci ilin müvafiq dövrü ilə müqayisədə **525,3 milyon ABŞ dolları** və ya **40,9 faiz** artıb. 2021-ci ilin 9 ayı ərzində qeyri-neft ixracında meyvə-tərəvəz məhsulları 398,9 milyon ABŞ dolları ilə əsas paya malik olub. Müvafiq dövr ərzində qeyri-neft ixracında pambıq iplik 3,3 dəfə, qara metallar və onlardan hazırlanan məmulatlar 2,3 dəfə, kimya sənayesi məhsulları 2,1 dəfə, şəkər 2,1 dəfə, pambıq lifi 80,8%, alüminium və ondan hazırlanan məmulatlarda isə 55,8% artım qeydə alınıb.

Normallaşma prosesinin davam etdiyi dövrdə sentyabr ayı üzrə xarici ticarət həcmi 1,7 milyard ABŞ dolları təşkil edib. Qeyri-neft sektorу üzrə ixracda artım 75,2 faiz təşkil etməklə 224,7 milyon ABŞ dolları

olub. 2021-ci ilin sentyabr ayı ərzində yeyinti məhsulları üzrə ixrac ödən ilin müvafiq ayı ilə müqayisədə 34,5% artaraq 46,2 milyon ABŞ dolları, qeyri-yeyinti məhsulları üzrə isə 90% artaraq 178,5 milyon ABŞ dolları təşkil edib.

2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində ixrac edilən qeyri-neft sektoruna aid malların siyahısında qızıl (158,2 milyon ABŞ dolları) birinci olub. Bu siyahıda pambıq mahlıcı (149,5 milyon ABŞ dolları) ikinci, pomidor (tomat) (128,2 milyon ABŞ dolları) isə üçüncü yerdə qərarlaşış. Digər yerləri tutan məhsullar müvafiq olaraq: ilkin formalı polipropilen (86,9 milyon ABŞ dolları), ilkin formalı polietilen (xüsusi kütləsi 0,94-dən az) (71,9 milyon ABŞ dolları), meşə fındığı (55,9 milyon ABŞ dolları), polimerləşmə nəticəsində əmələ gələn ilkin formalı digər maddələr (51,4 milyon ABŞ dolları), ilkin formalı polietilen (xüsusi kütləsi 0,94-dən çox) (50,4 milyon ABŞ dolları), karbamid (49,9 milyon ABŞ dolları), metanol (metil spirti) (48,6 milyon ABŞ dolları).

2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində Rusiya Federasiyasına 586,5 milyon ABŞ dolları, Türkiyəyə 455 milyon ABŞ dolları, İsvəçrəyə 174 milyon ABŞ dolları, Gürcüstana 120,5 milyon ABŞ dolları və ABŞ-a 54,8 milyon ABŞ dolları dəyərində qeyri-neft sektoruna aid mal ixrac olunub. Digər yerləri müvafiq olaraq: Ukrayna (36,2 milyon ABŞ dolları), Braziliya

(31,5 milyon ABŞ dolları), Çin (27,4 milyon ABŞ dolları), Belçika (26,4 milyon ABŞ dolları), Qazaxıstan (26,1 milyon ABŞ dolları).

2021-ci ilin sentyabr ayında qeyri-neft sektoruna aid ən çox mal ixrac edilən ölkələrin siyahısında Rusiya Federasiyası (64,2 milyon ABŞ dolları) birinciliyə yüksəlib. Bu siyahıda Türkiyə ikinci (47,7 milyon ABŞ dolları) və İsvəçrə üçüncü (19,2 milyon ABŞ dolları) olub.

2021-ci ilin sentyabr ayı ərzində ixrac edilən qeyri-neft sektoruna aid malların siyahısında karbamid (18,5 milyon ABŞ dolları) birinci, qızıl (18,1 milyon ABŞ dolları) ikinci və metanol (15,7 milyon ABŞ dolları) üçüncü olub.

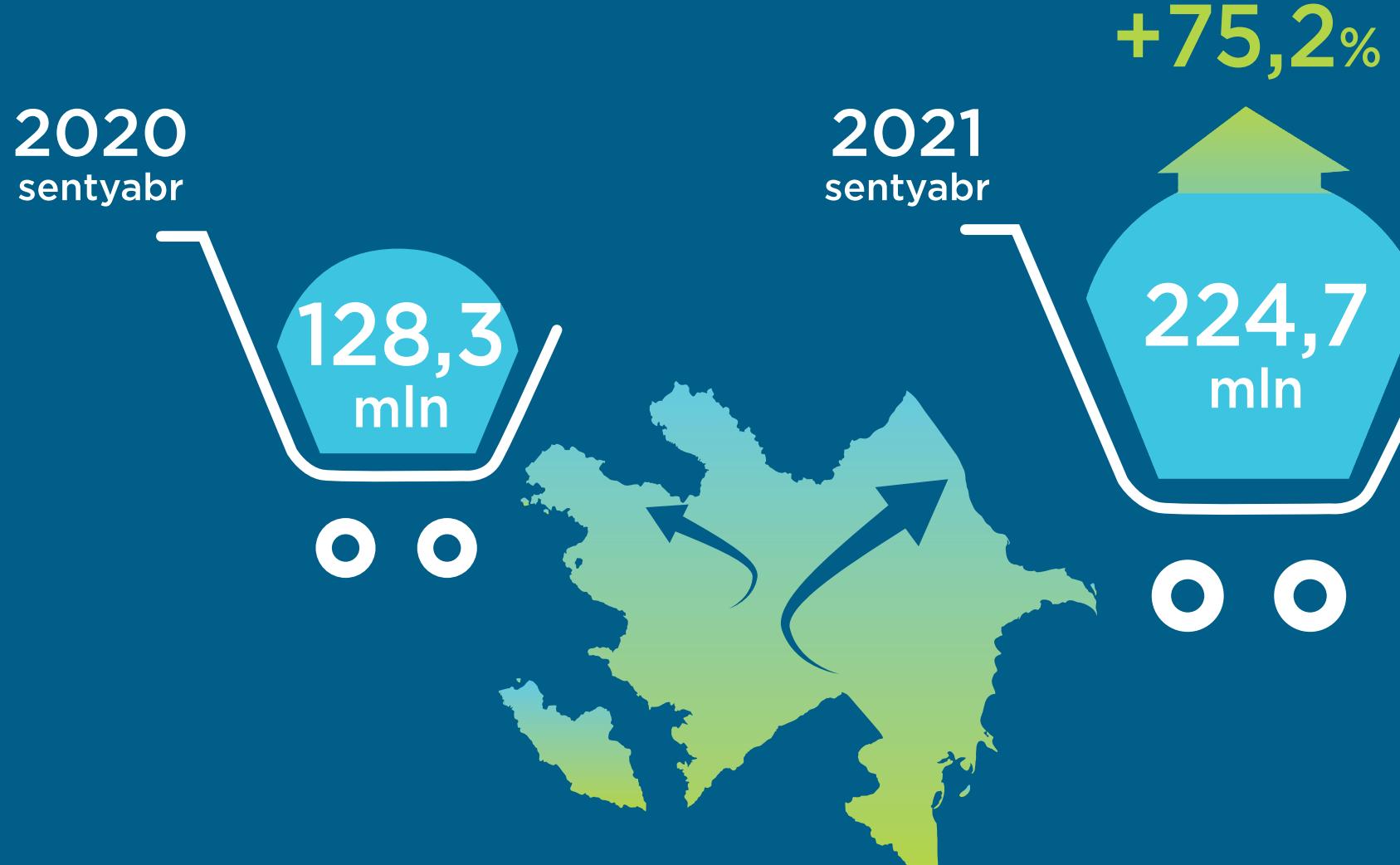

2021-Cİ İLİN YANVAR-SENTYABR AYLARI ƏRZİNDƏ QEYRİ-NEFT İXRACI (2020-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, ABŞ dolları ilə)

2021-Cİ İLİN SENTYABR AYI ƏRZİNDƏ QEYRİ-NEFT İXRACI
(2020-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, ABŞ dolları ilə)

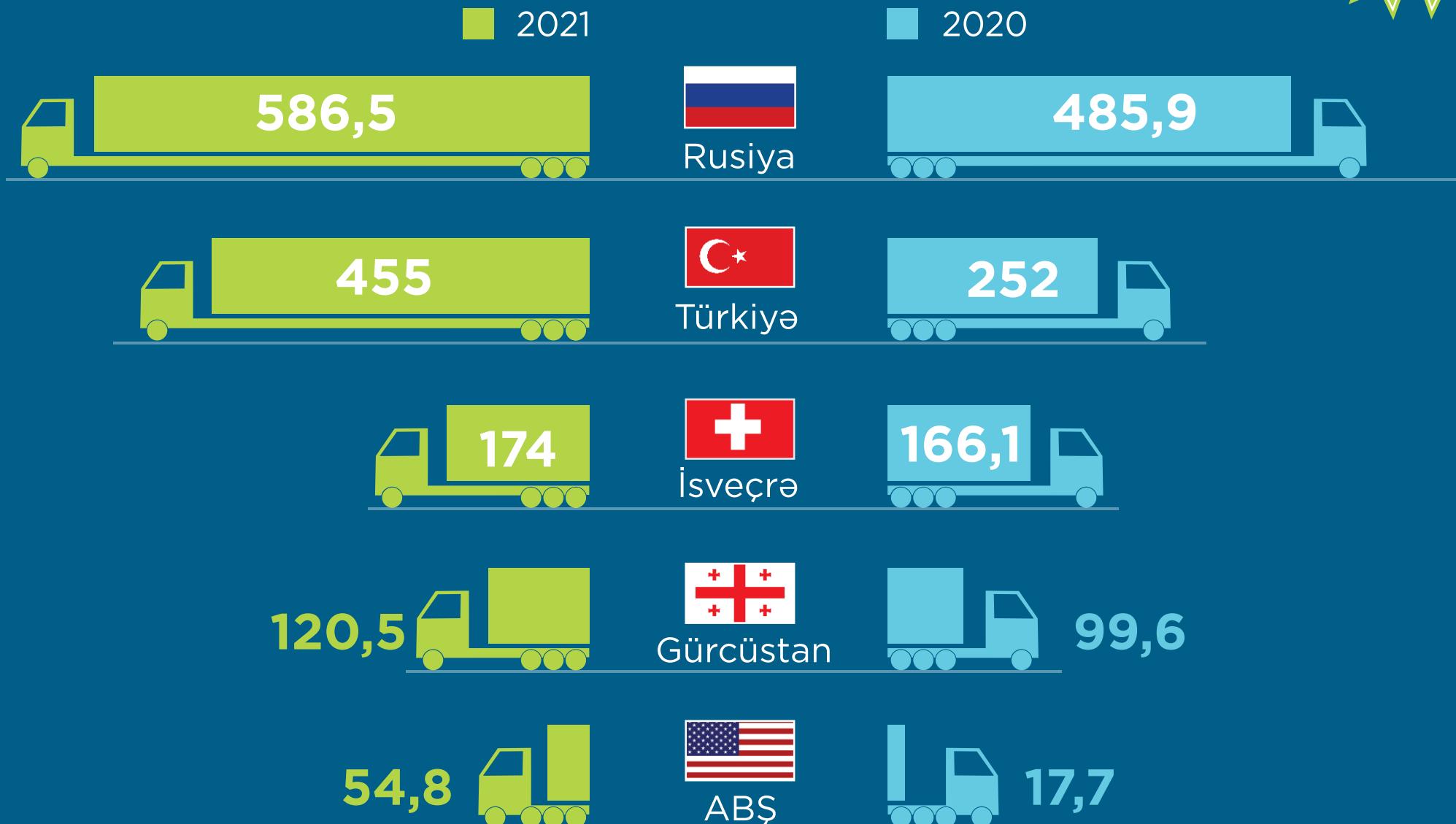
2021-Cİ İLİN SENTYABR AYI ƏRZİNDƏ QEYRİ-NEFT İXRACI
(2020-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, ABŞ dolları ilə)

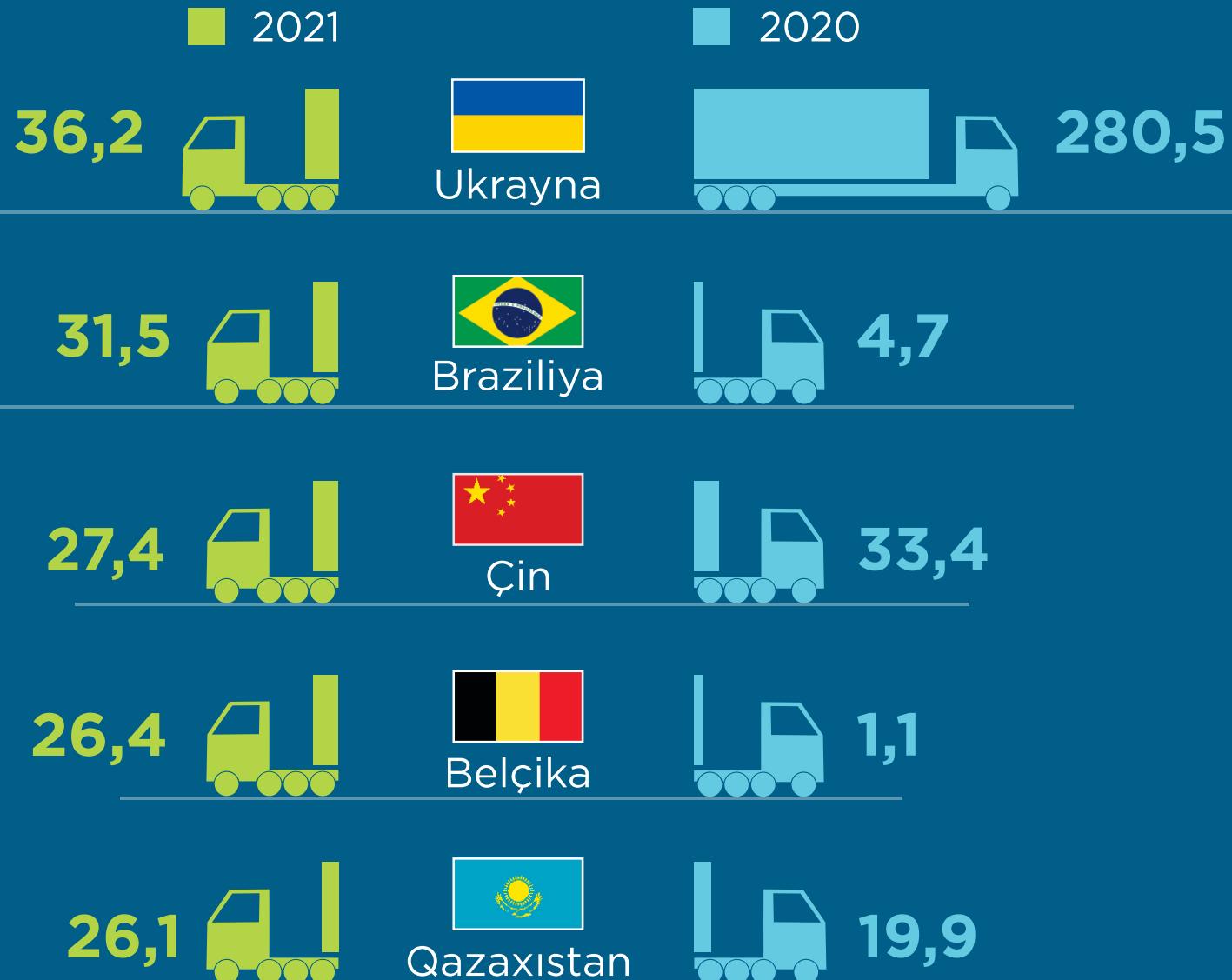
■ 2020 ■ 2021

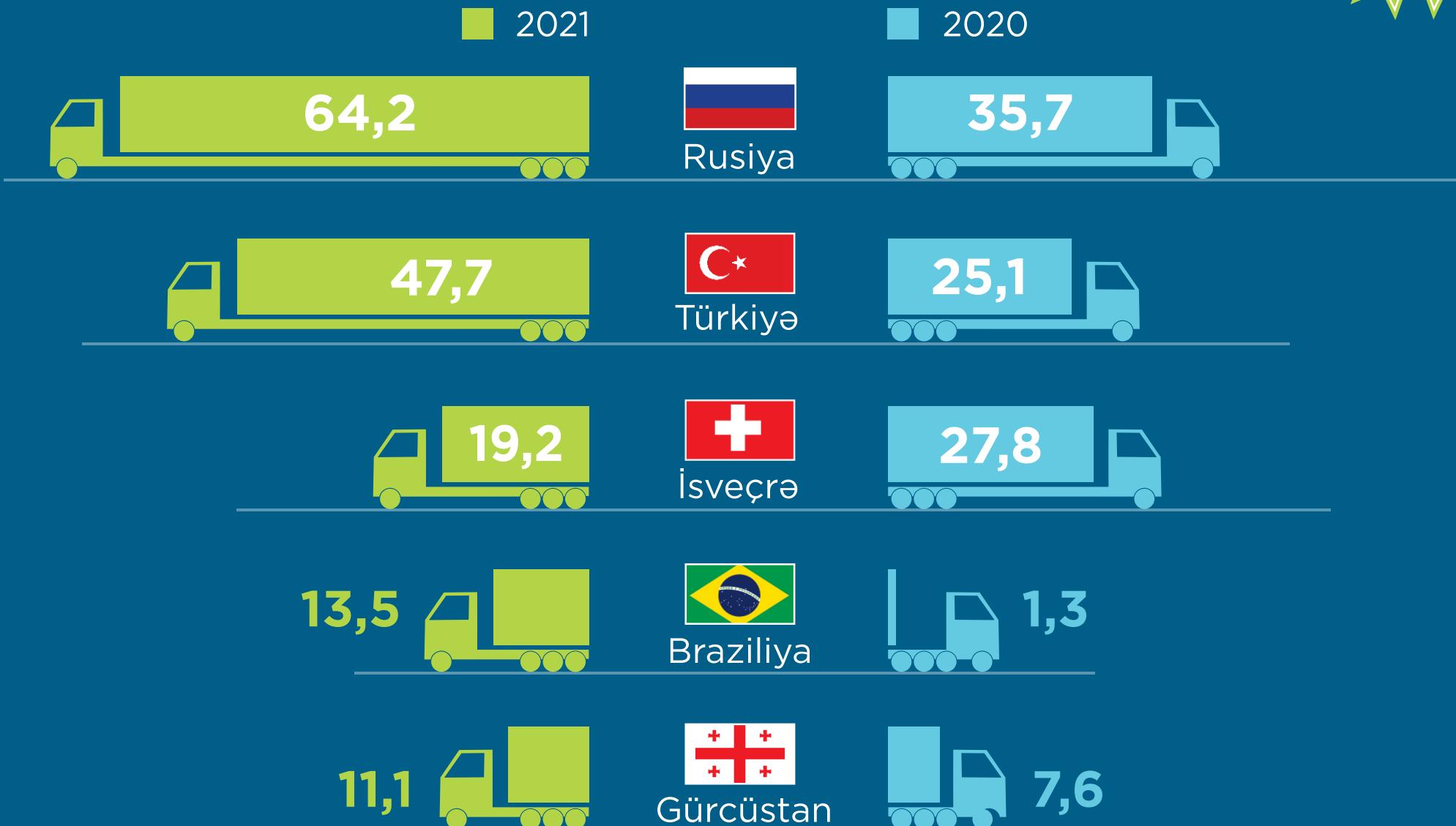
**2021-Cİ İLİN YANVAR-SENTYABR AYLARINDA QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ
10 ƏSAS İXRAC ÖLKƏSİ**
(2020-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)

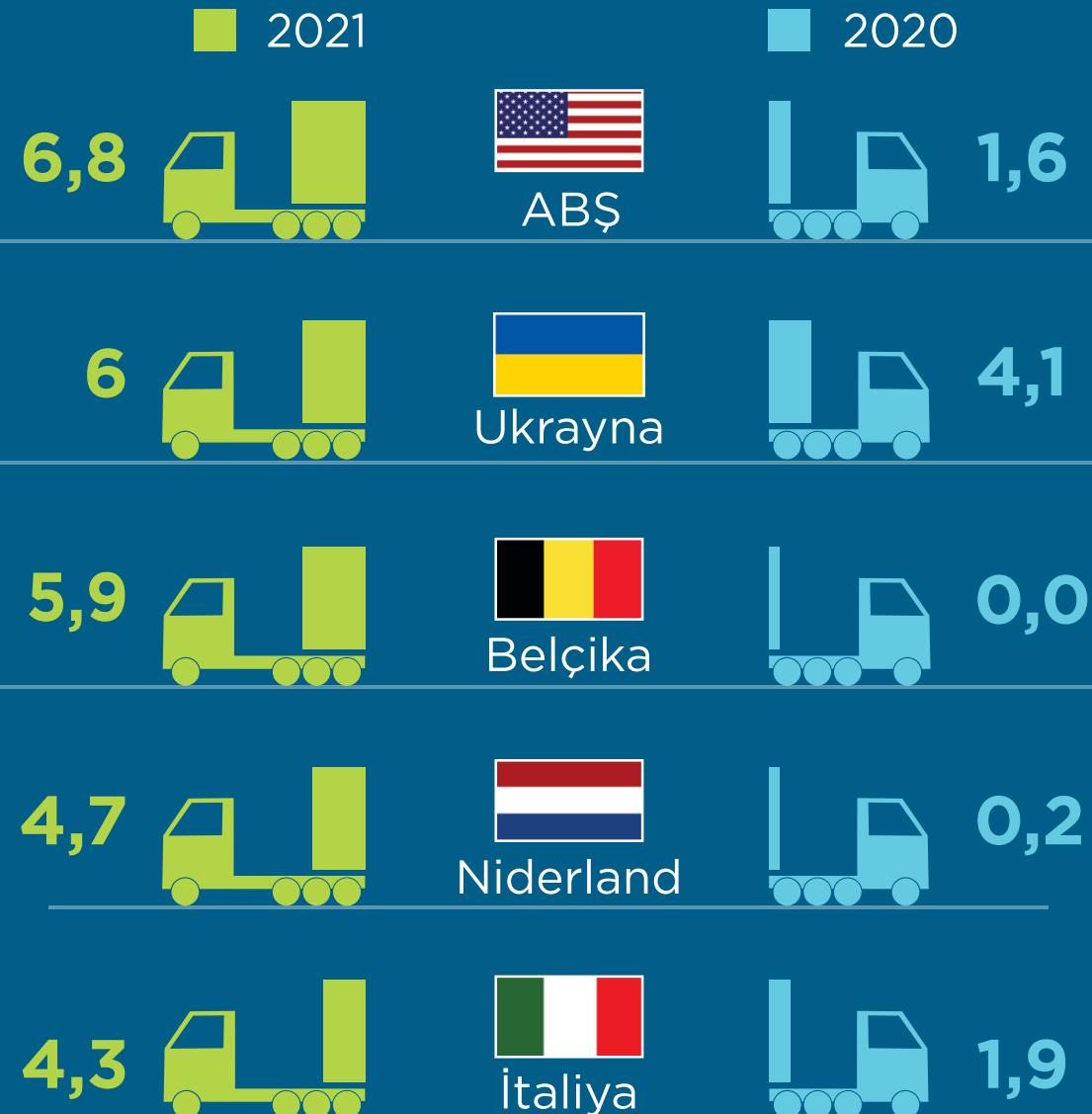
2021-Cİ İLİN YANVAR-SENTYABR AYLARINDA QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ
 10 ƏSAS İXRAC ÖLKƏSİ
 (2020-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)

**2021-Cİ İLİN SENTYABR AYINDA QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ
10 ƏSAS İXRAC ÖLKƏSİ**
(2020-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)

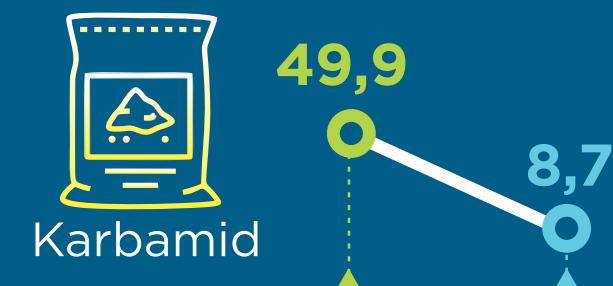
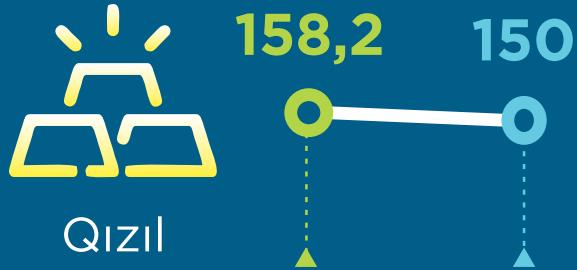
**2021-Cİ İLİN SENTYABR AYINDA QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ
10 ƏSAS İXRAC ÖLKƏSİ**
(2020-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)

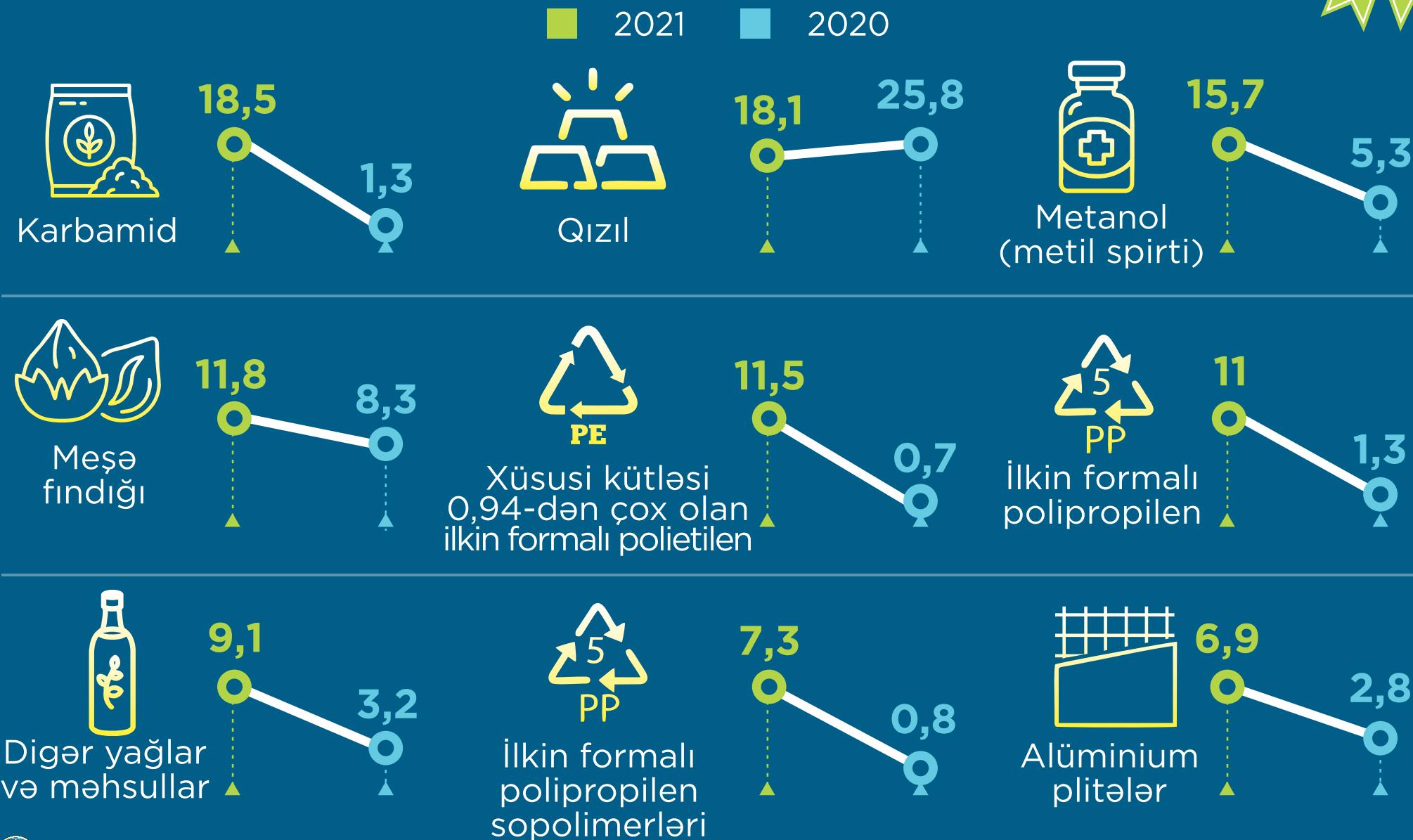
**2021-Cİ İLİN YANVAR-SENTYABR AYLARINDA İXRAC OLUNAN
ƏSAS QEYRİ-NEFT MALLARININ SİYAHISI**
(2020-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)

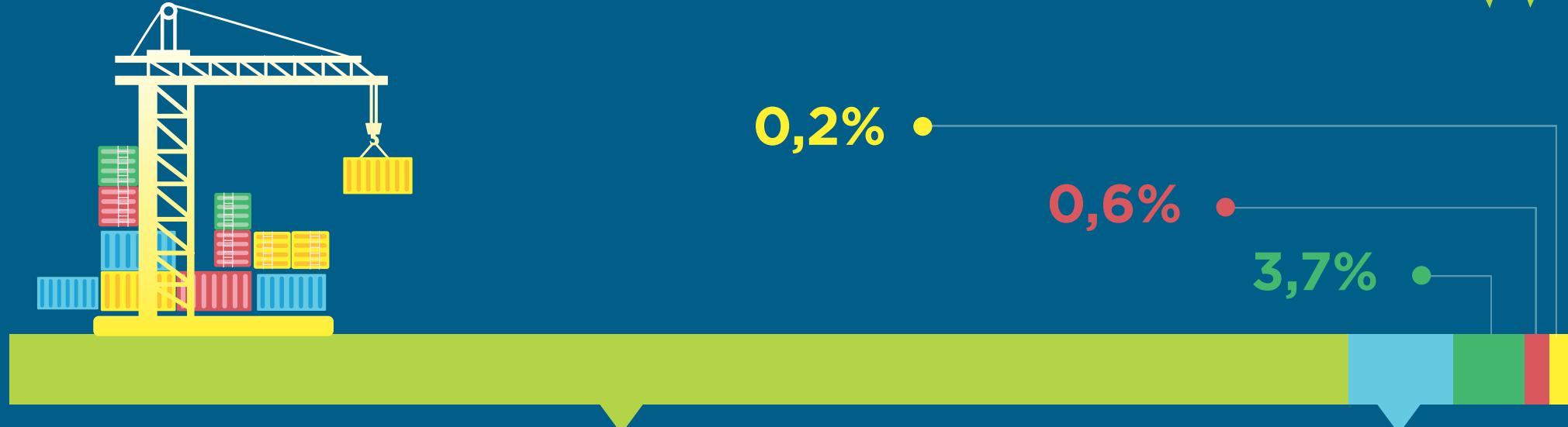
■ 2021 ■ 2020

**2021-Cİ İLİN SENTYABR AYINDA İXRAC OLUNAN
ƏSAS QEYRİ-NEFT MALLARININ SİYAHISI**
(2020-ci ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)

2021-Cİ İLİN YANVAR-SENTYABR AYLARI ƏRZİNDƏ DAŞINAN YÜKLƏR ÜZRƏ İSTİFADƏ OLUNAN NƏQLİYYAT NÖVLƏRİ VƏ MİQDARI

■ Stasionar nəqletmə vasitələri
■ Dəmir yolu nəqliyyatı

■ Avtomobil nəqliyyatı
■ Dəniz nəqliyyatı

2

QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ ƏSAS İXRACATÇI SUBYEKTLƏRİN REYTİNQİ

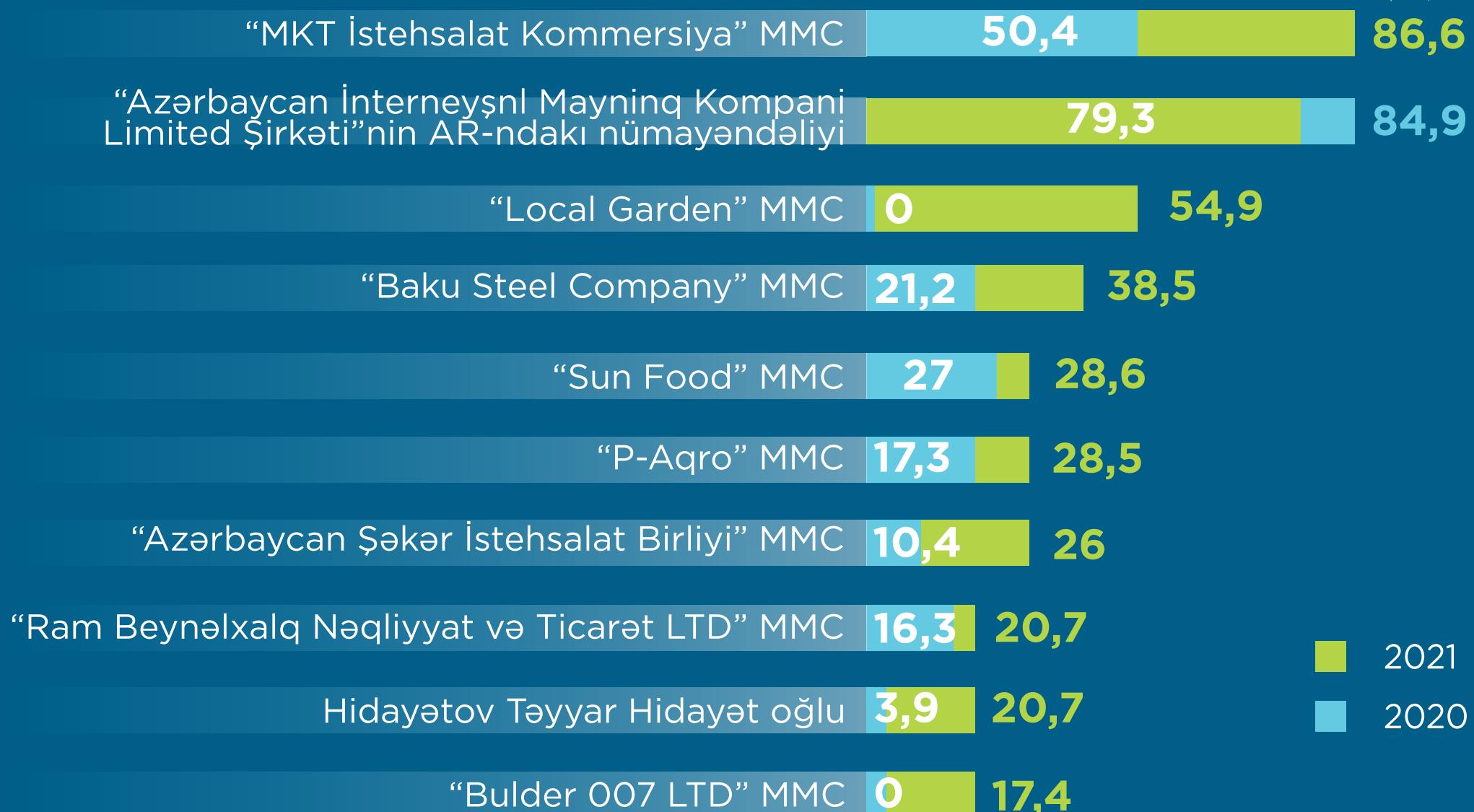
2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları üzrə hazırlanan qeyri-dövlət ixracatçı subyektlərin reytingində ilk onluqda aşağıdakı şirkətlər təmsil olunurlar: "MKT İstehsalat Kommersiya" MMC, "Azərbaycan İnterneyşnl Mayning Kompani Limited Şirkəti"nin Azərbaycan Respublikasındaki Nümayəndəliyi, "Local Garden" Məhdud Məsuliyyətli Cəmiyyəti, "Baku Steel Company" MMC, "Sun Food" MMC, "P-Aqro" MMC, "Azərbaycan Şəkər İstehsalat Birliyi" MMC, "RAM Beynəlxalq Nəqliyyat və Ticarət LTD" MMC, Hidayətov Təyyar Hidayət oğlu, "Bulder 007 LTD" MMC.

Qeyri-neft sektorу üzrə ixrac əməliyyatlarında iştirak edən dövlətə məxsus olan şirkətlərin siyahısına isə Azərbaycan Respublikası Dövlət Neft Şirkətinin "Marketinq və İqtisadi Əməliyyatlar İdarəsi" başçılıq edir. Daha sonra bu siyahıda aşağıdakı şirkətlər təmsil olunurlar: "Socar Polymer" MMC, "Azergold" QSC, "Azəralüminium" MMC, "Azərpambıq Aqrar Sənaye Kompleksi" MMC, "Azərenerji" ATSC, "Azərbaycan Hava Yolları" QSC, "Azəripək" MMC, "Azərbaycan Dəmir Yolları" QSC, "Naxçıvan MR Dövlət Energetika Xidməti".

Bu ixracatçıların reytingi ilə bağlı məlumatla təqdim olunan infografikalardan tanış ola bilərsiniz.

**2021-Cİ İLİN YANVAR-SENTYABR AYLARINDA QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ
QEYRİ-DÖVLƏT İXRACATÇI SUBYEKTLƏRİN REYTİNQİ**
(ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)

**2021-Cİ İLİN YANVAR-SENTYABR AYLARINDA QEYRİ-NEFT SEKTORU ÜZRƏ
DÖVLƏTƏ MƏXSUS ƏSAS İXRACATÇI SUBYEKTLƏRİN REYTİNQİ**
(ötən ilin eyni dövrü ilə müqayisədə, milyon ABŞ dolları ilə)

3

“AZƏRKOSMOS”A AİD XİDMƏT İXRACI HAQQINDA MƏLUMAT

**2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında
“Azərkosmos” ASC
32,3 milyon ABŞ dolları dəyərində
xidmət ixrac etmişdir**

Yeni nəsil xidmət ixracı hesab edilən peyk telekommunikasiya xidmətləri və optik peyk xidmətləri sahəsi xidmət ixracının şaxələnməsi istiqamətində mühüm rola malikdir.

2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında “Azərkosmos” ASC tərəfindən dünyanın 36 ölkəsinə **32,3 milyon ABŞ dolları** dəyərində xidmət (peyk telekommunikasiya xidmətləri və optik peyk xidmətləri) ixrac edilib. “Azərkosmos” ASC-nin xidmət ixracından əldə etdiyi gəlir onun ümumi gəlirlərinin **91 faizini** təşkil edib.

2021-ci ilin sentyabr ayında isə “Azərkosmos” ASC dünyanın 26 ölkəsinə **1,5 milyon ABŞ dolları** dəyərində xidmət ixrac edib.

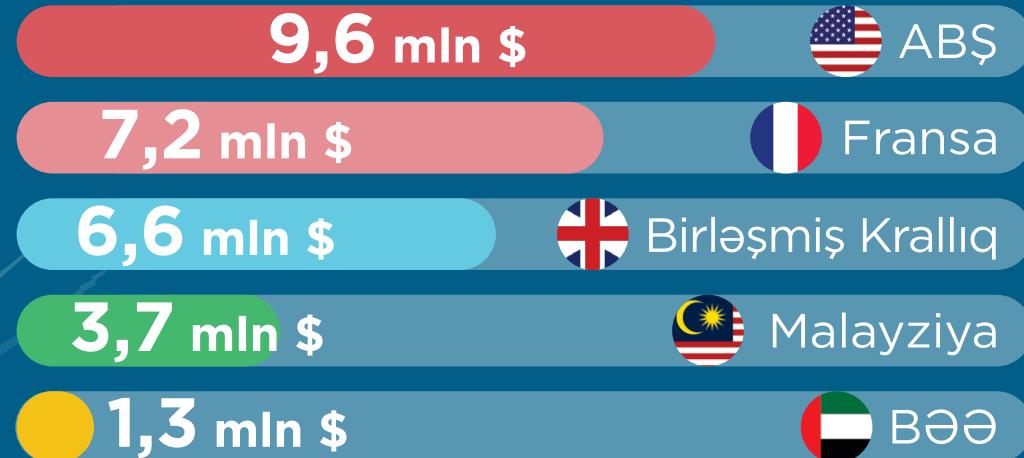
2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları ərzində portalda daxil olan ixrac sifarişlərinin ilk beşliyində isə 9,6 milyon ABŞ dolları ilə ABŞ, 7,2 milyon ABŞ dolları ilə Fransa, 6,6 milyon ABŞ dolları ilə Birlişmiş Krallıq, 3,7 milyon ABŞ dolları ilə Malayziya və 1,3 milyon ABŞ dolları ilə BƏƏ qərarlaşıb.

2021-Cİ İLİN YANVAR-SENTYABR AYLARINDA “AZƏRKOSMOS” ASC 32,3 MİLYON ABŞ DOLLARI DƏYƏRİNDE XİDMƏT İXRAC ETMİŞDİR

Xidmət ixrac etdiyi 5 əsas ölkə

4

QEYRİ-REZİDENTLƏR TƏRƏFİNDƏN APARILAN BANK ƏMƏLİYYATLARI HAQQINDA MƏLUMAT

2021-ci ilin yanvar-sentyabr ayları
ərzində Azərbaycana gələn xaricilər
bank kartları vasitəsi ilə
836,5 milyon manatlıq
əməliyyat aparmışlar

Koronovirus (COVID-19) pandemiyası ilə bağlı
yaranmış vəziyyət digər ölkələrdə olduğu kimi,
Azərbaycanın da turizm sektoruna təsisiz ötüşməyib.

2021-ci ilin sentyabr ayında xarici vətəndaşların bank
kartları vasitəsi ilə ölkəmizdə apardıqları
əməliyyatların həcmi **124,3 milyon manat** təşkil edib.
2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında isə əcnəbilər
bank kartları vasitəsi ilə **836,5 milyon manatlıq**
əməliyyat aparıblar.

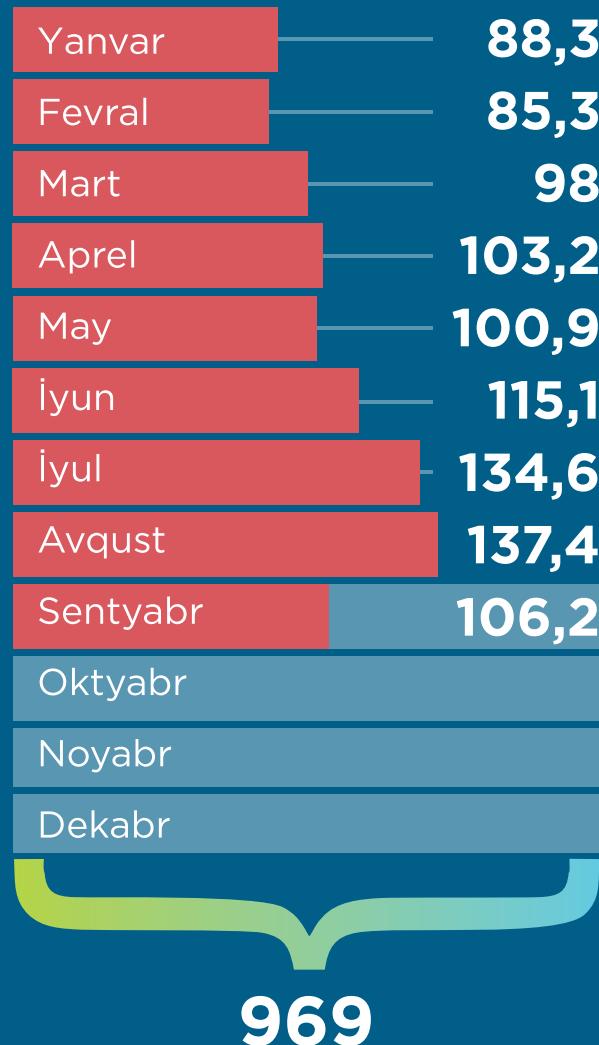
Bu barədə daha ətraflı məlumat təqdim olunan
infoqrafikada verilmişdir.

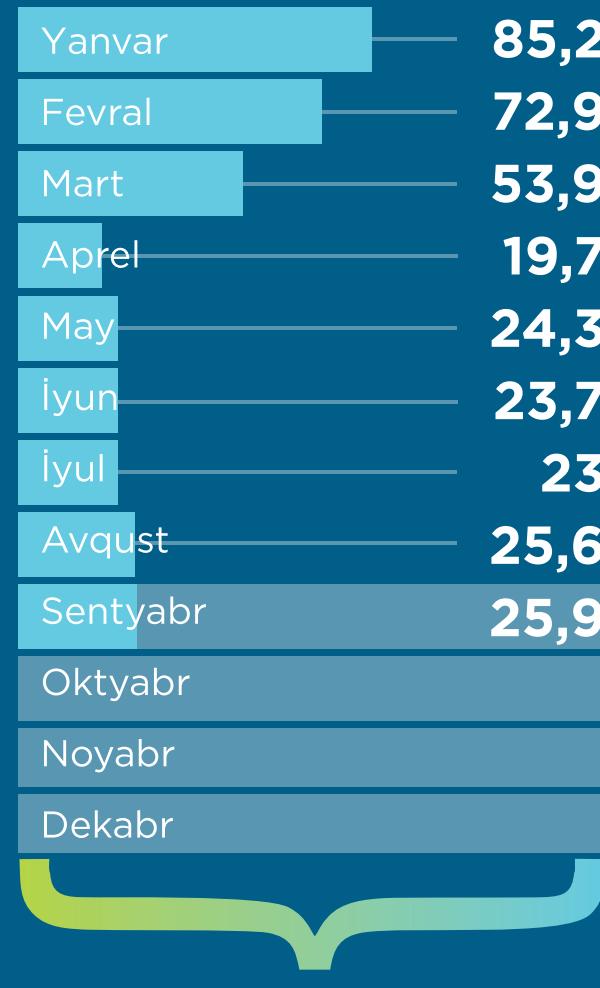
**AZƏRBAYCANA GƏLƏN XARİCİ VƏTƏNDƏŞLARIN
BANK KARTLARI VASİTƏSİ İLƏ APARDIQLARI ƏMƏLİYYATLAR**
(milyon manatla)

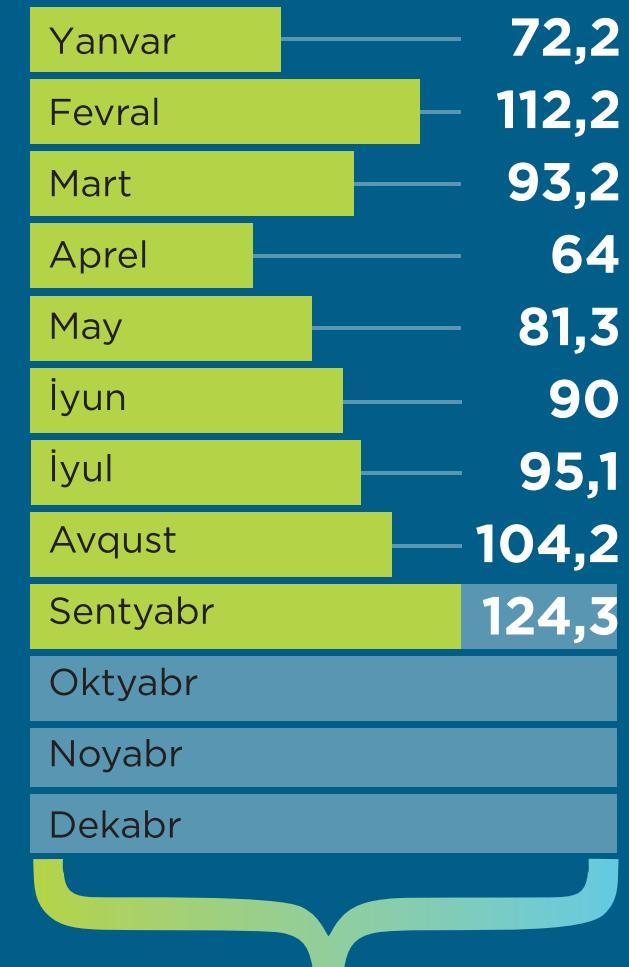
2019

2020

2021*

* Mərkəzi Bankın 2021-ci il üçün yenilənmiş statistikası əsasında

5

AZEXPORT.AZ PORTALINA DAXİL OLAN SİFARIŞLƏR HAQQINDA MƏLUMAT

Portala daxil olan ixrac sifarişlərinin
ümumi dəyəri
2 milyard 592 milyon ABŞ dolları
təşkil etmişdir

2021-ci ilin sentyabr ayında isə portala daxil olan ixrac sifarişlərinin dəyəri **43,2 milyon ABŞ dolları** təşkil edib.

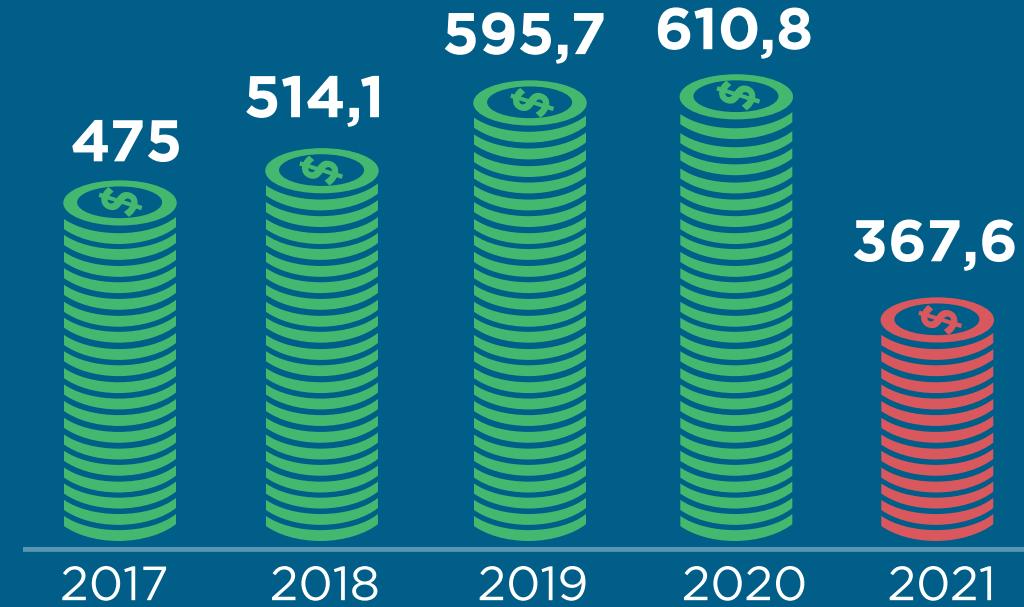
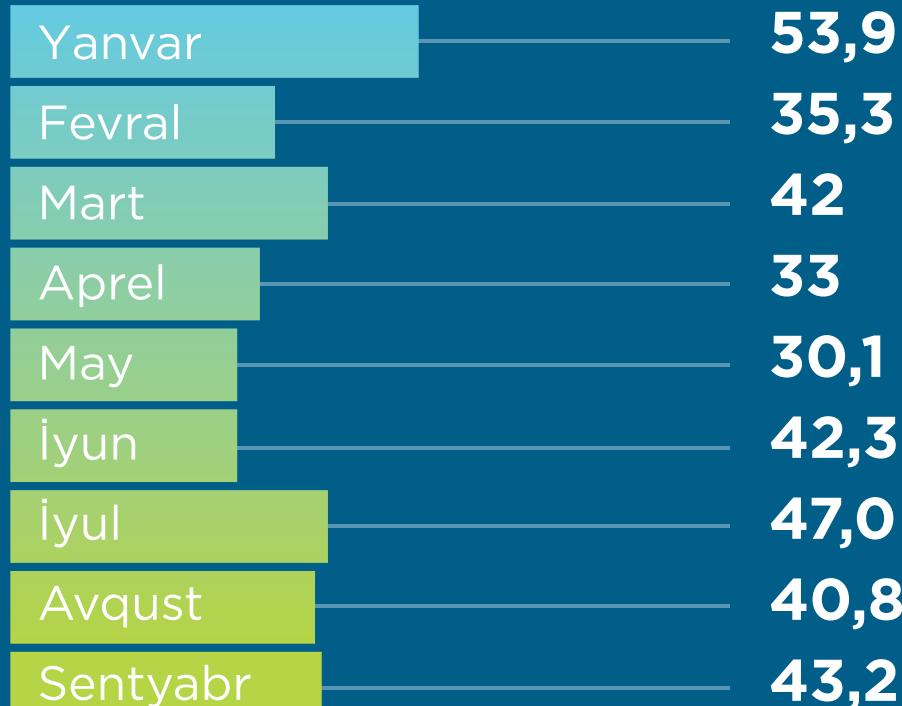
2021-ci ilin yanvar-sentyabr aylarında Azexport.az portalına **367,6 milyon ABŞ dolları** dəyərində ixrac sifarişləri daxil olub. 2021-ci ilin sentyabr ayında Azexport.az portalına ən çox ixrac sifarişi pambıq, xurma, nar şirəsi, fındıq ləpəsi, un, meyvə cemi, kərə yağı, qızılıgül, qənnadı məhsulları, tütün, mühərrrik yağı və s. mallara daxil olmuşdur.

Məlumat üçün qeyd edək ki, 2017-ci ilin yanvar ayından 2021-ci ilin 30 sentyabr tarixinə kimi (57 ay ərzində) Azexport.az portalına dünyanın 145 ölkəsindən daxil olan ixrac sifarişlərinin dəyəri **2 milyard 592 milyon ABŞ dolları** təşkil edib.

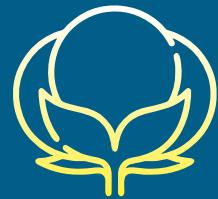

AZEXPORT.AZ PORTALINA DAXİL OLAN İXRAC SİFARIŞLƏRİNİN MƏBLƏĞİ

(milyon ABŞ dolları ilə)

2021-Cİ İLİN SENTYABR AYINDA AZEXPORT.AZ PORTALINDAN İXRAC SİFARIŞI ALAN ƏSAS MALLAR

Pambıq

Un

Xurma

Nar şirəsi

Fındıq ləpəsi

Kərə yağı

Meyvə cemi

Qızılgül

6

“BİR PƏNCƏRƏ” İXRACA DƏSTƏK MƏRKƏZİNDƏN QEYRİ-NEFT İXRACI HAQQINDA MƏLUMAT

**2021-ci ilin oktyabr ayında
“Bir Pəncərə” İxraca Dəstək Mərkəzindən
23,3 milyon ABŞ dolları dəyərində
qeyri-neft ixracı həyata keçirilmişdir**

“Bir Pəncərə” İxraca Dəstəzinə 2021-ci ilin oktyabr ayı ərzində 32 hüquqi və fiziki şəxs tərəfindən **141 dəfə müraciət** daxil olmuşdur. Ümumilikdə **223 ədəd sertifikat** (72 ədəd mənşə, 90 ədəd fitosanitar 48 ədəd baytarlıq, 13 ədəd CITES) verilib.

Cari ilin oktyabr ayı ərzində “Bir Pəncərə” İxraca Dəstək Mərkəzi vasitəsilə **23,3 milyon ABŞ dolları** dəyərində ixrac həyata keçirilmişdir. Hüquqi və fiziki şəxslər tərəfindən qiymətli külçələr, nar, alma, qarışq şirələr, spirtli içki, narsərab, pambıq mahlıçı, pambıq çiyidi, pambıq çiyidinin cecəsi, biyan kökü, tibbi zəli, yemlik arpa, torf, günəbaxan tumu, noxud, buğda, çuğundur əzməsi, iri və xırdbuynuzlu heyvanların daxili orqanları, iribuynuzlu heyvan dərisinin sənayedə kəsilməsi nəticəsində yiğılan faydasız tullantılar, dondurulmuş toyuq ayaqları, bitki tərkibli kərə yağı, qızılıgül, akvakultur üsulu ilə yetişdirilmiş nərcəcinsli balıqların dondurulmuş əti, iribuynuzlu heyvan bağırsağı, dondurma məhsulu, pendir, yağı, polad armatur yayması, polad boru, taxta paletin ixracı həyata keçirilib.

Yuxarıda adı çəkilən məhsullar arasında pambıq mahlıcı-47,1%, qiymətli külçələr-35,9%, polad boru-8,1%, meyvə şirələri-1,7%, süd məhsulları-1,1% ixracı üstünlük təşkil etmişdir. Sertifikat verilən məhsullar 20 ölkəyə (Türkiyə-49,1%, İsvəçrə-35,9%, Rusiya-9,5%, Gürcüstan-1,8%, Honq-Konq-0,8%, digər ölkələrə (ABŞ, Belarus, Qazaxıstan, Banqladeş, İsrail, Kanada, Litva, Səudiyyə Ərəbistanı, İran, Singapur, Qırğızıstan, Azərbaycan (Duty Free), Fil Dişi Sahili, Honq-Konq, Almaniya)-12,4%) ixrac edilmişdir. İxrac olunan məhsulların avtomobil nəqliyyatı ilə-55%, hava nəqliyyatı ilə-36,1%, dəmiryolu nəqliyyatı ilə-7,1%, qarışiq nəqliyyat ilə ixracı isə-1% təşkil edir.

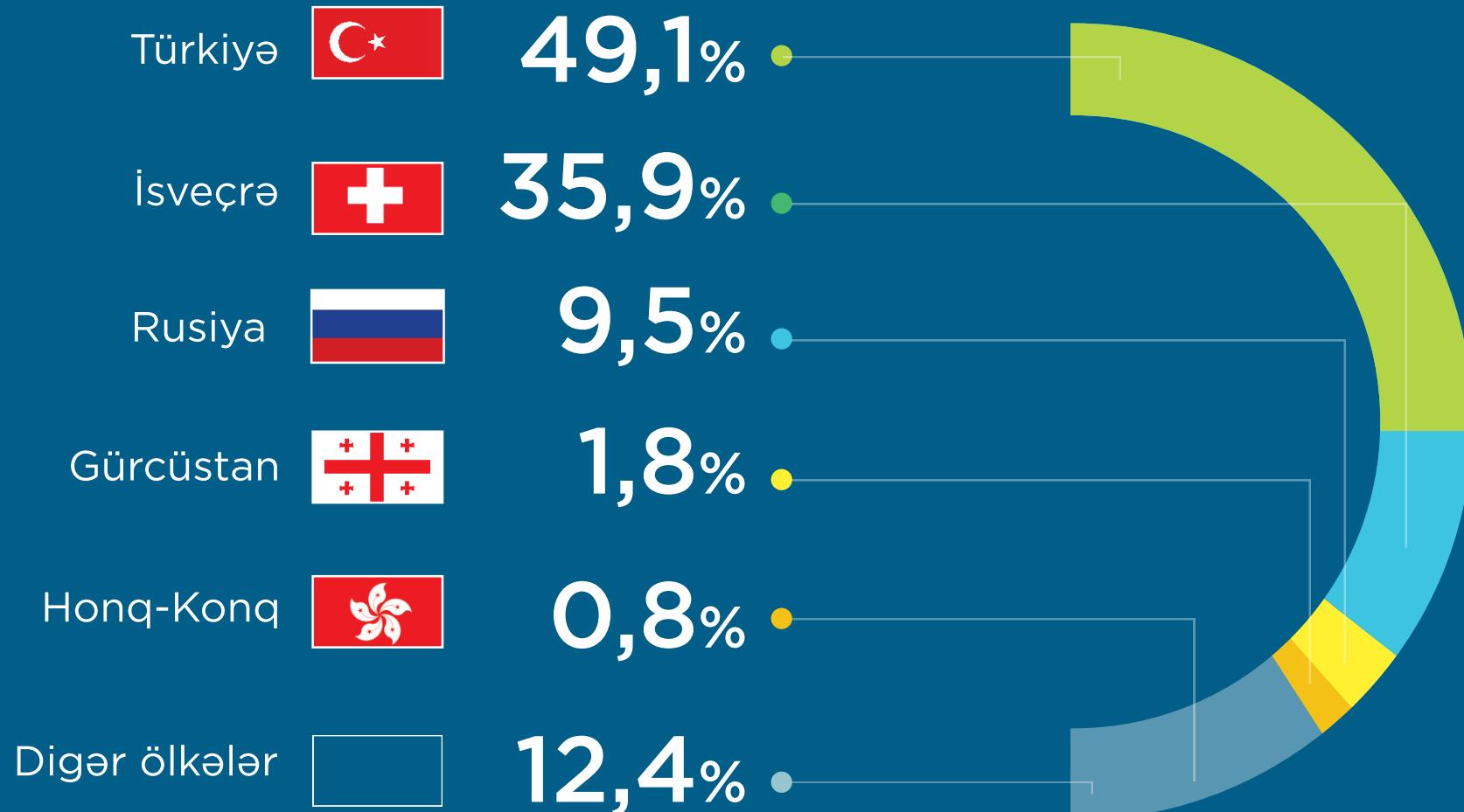
2017-ci ildən 2021-ci ilin noyabr ayına qədər “Bir Pəncərə” İxraca Dəstək Mərkəzi vasitəsilə ixrac edilən mal və məhsulların dəyəri **665 milyon ABŞ dolları** təşkil edib.

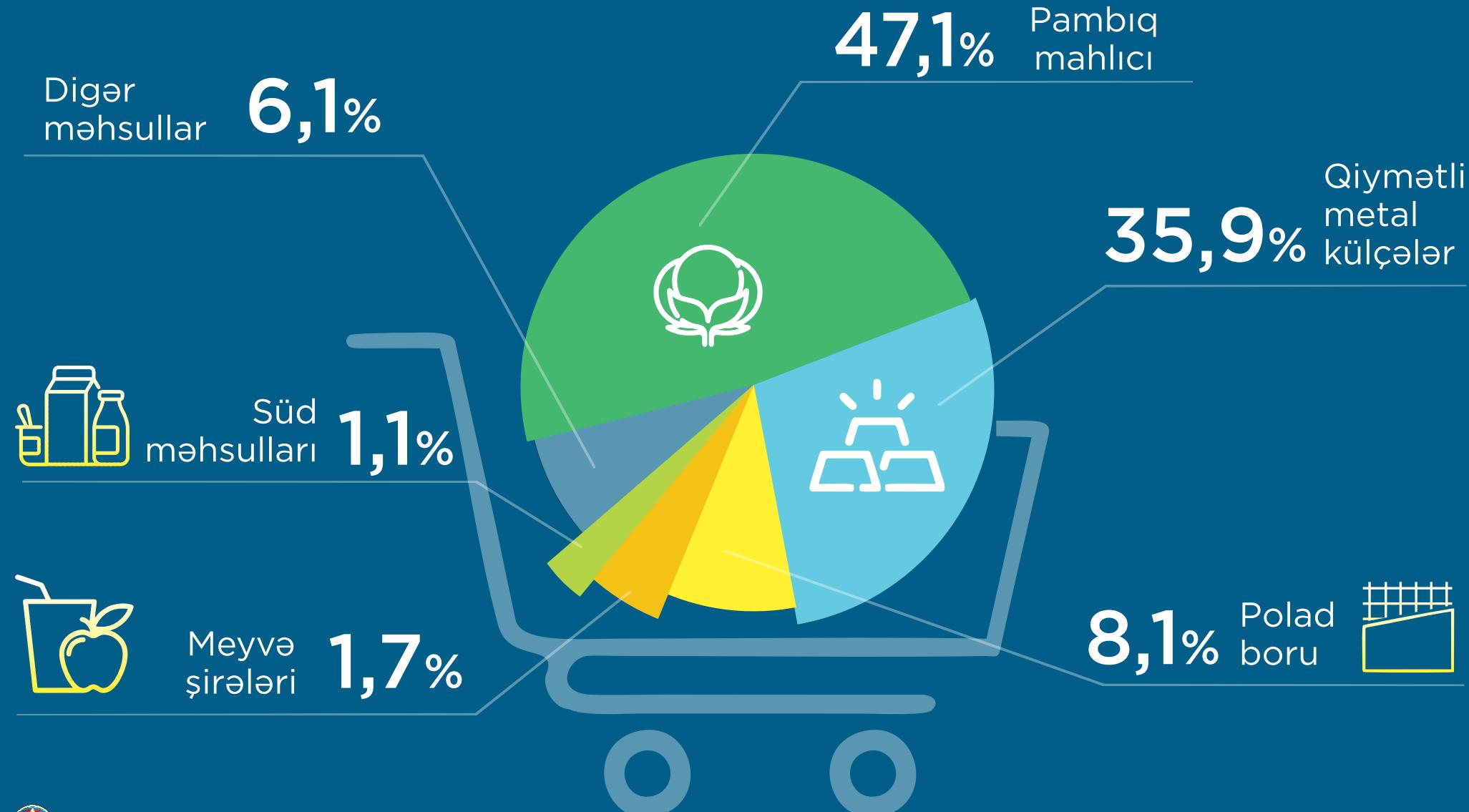
2021-Cİ İLİN OKTYABR AYINDA “BİR PƏNCƏRƏ” İXRACA DƏSTƏK
MƏRKƏZİ VASİTƏSİLƏ HƏYATA KEÇİRİLƏN İXRACIN STATİSTİKASI
(milyon ABŞ dolları ilə)

CARI İLİN OKTYABR AYINDA “BİR PƏNCƏRƏ” İXRACA DƏSTƏK MƏRKƏZİNİN TƏQDİM ETDİYİ SERTİFİKATLARIN ÖLKƏLƏR ÜZRƏ BÖLGÜSÜ

CARI İLİN OKTYABR AYINDA “BİR PƏNCƏRƏ” İXRACA DƏSTƏK MƏRKƏZİ VASİTƏSİLƏ ƏN ÇOX İXRAC OLUNAN MƏHSULLARIN BÖLGÜSÜ

CARI İLİN OKTYABR AYINDA “BİR PƏNCƏRƏ” İXRACA DƏSTƏK MƏRKƏZİ VASİTƏSİLƏ İXRAC EDİLƏN MƏHSULLARIN NƏQLİYYAT ÜZRƏ BÖLGÜSÜ

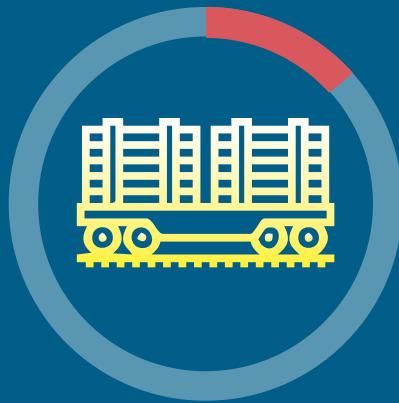
Avtomobil
nəqliyyatı

55%

Hava
nəqliyyatı

36,1%

Dəmiryolu
nəqliyyatı

7,9%

Qarışq
nəqliyyat

1%

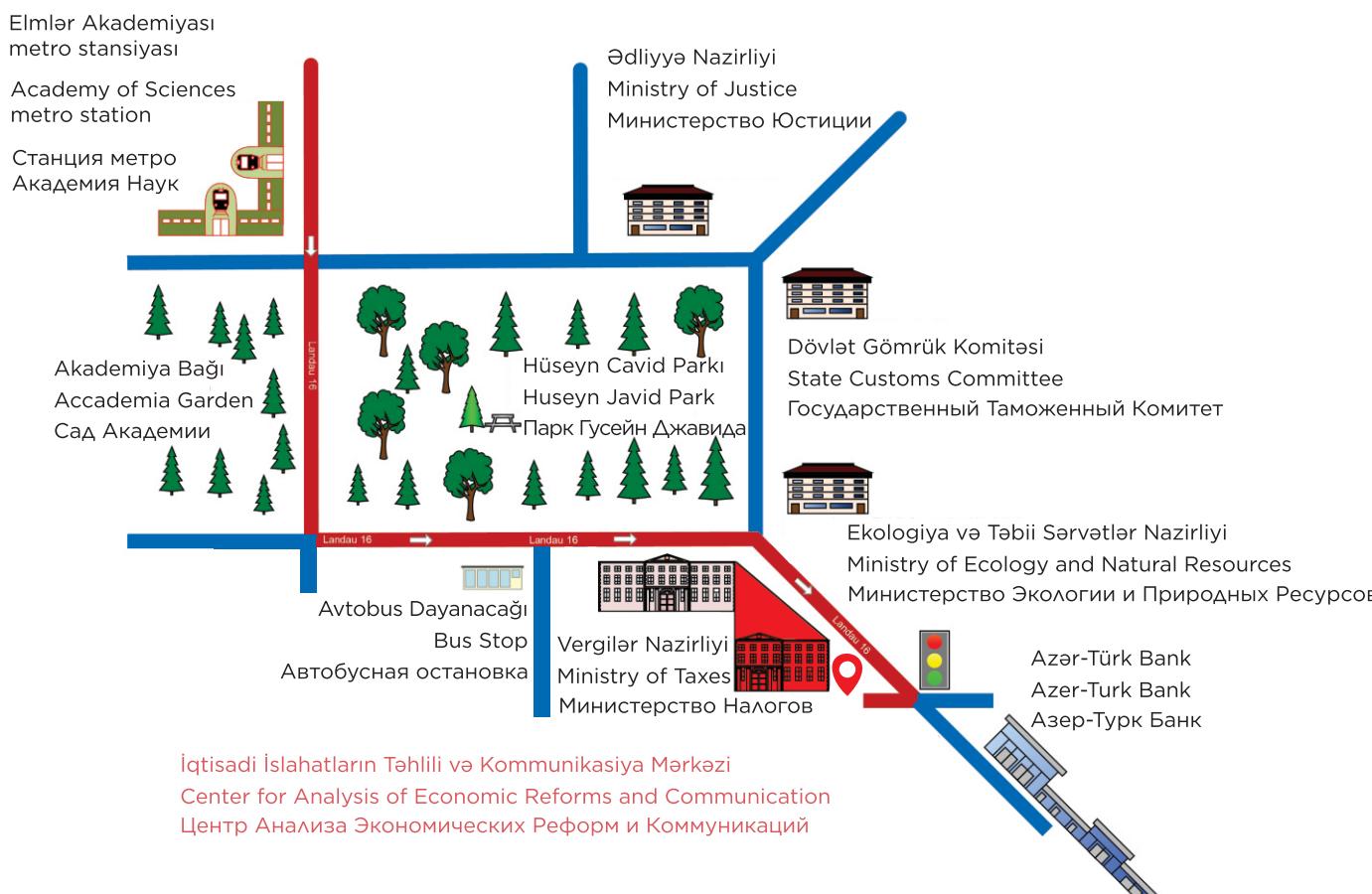

İQTİSADI İSLAHATLARIN TƏHLİLİ VƏ KOMMUNİKASIYA MƏRKƏZİNİN “BİR PƏNCƏRƏ” İXRACA DƏSTƏK MƏRKƏZİ

AZ 1073, Bakı ş., Yasamal r., Q. Xəlilov küç., 47
47, Khalilov str., Yasamal district, Baku
Баку, Ясамальский район, ул. Г. Халилова, 47

/BİR PƏNCƏRƏ İxraca Dəstək Mərkəzi

İqtisadi İslahatların Təhlili və Kommunikasiya Mərkəzi
Center for Analysis of Economic Reforms and Communication
Центр Анализа Экономических Реформ и Коммуникаций

Azərbaycan Respublikasının
Ədliyyə Nazirliyi tərəfindən
“İxrac İcmalı” jurnalı
11 yanvar 2018-ci il tarixində
N4160 nömrəsi ilə mətbü nəşrlərin
reyestrinə daxil edilmişdir.

Bakı, Yasamal rayonu,
Q. Xəlilov küçəsi 47, AZ 1073
Tel.: (+ 994) 12 521 25 35
info@ereforms.org

<http://ereforms.gov.az>